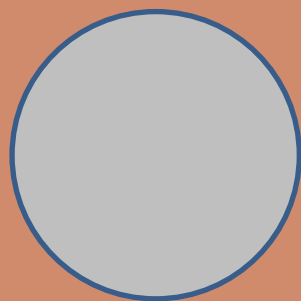

De 'Romeinse vallei' dankt zijn naam aan de vele Romeinse vondsten die hier gedaan zijn. In de vallei waar u nu overheen kijkt, hebben vermoedelijk vier villa's gestaan. Twee daarvan zijn daadwerkelijk opgegraven, terwijl de ligging van twee andere vermoed wordt naar aanleiding van oppervlaktevondsten. De eerste villa, die we voor het gemak Schiltjensweg noemen [4], heeft vermoedelijk links van u gelegen. De andere villa, genaamd Orsbacherweg [3], lag rechts, tegen de grens met Duitsland, richting Orsbach. De grote villa Vlengendaal [2] (opgegraven in 1911 en 1913) lag recht voor u. De askist [1] lag beneden aan deze helling. Villa Dellender [7] (opgegraven in 1992) tenslotte, ligt uit het zicht en is te vinden achter de heuvel voor u. Bij deze opgraving is ook een stuk weg [6] gevonden. Deze heeft vermoedelijk de villa's Dellender en Vlengendaal verbonden. Op grond van luchtfoto's wordt nog een grafveld [5] vermoed op de top van de helling tegenover u.

De Romeinse vallei.

Beneden bij de T-splitsing ziet u aan de linkerkant de hoeve Klein Vlengendaal. Hier heeft Adolph Vaessen gewoond, die als priesterstudent in 1910 zijn professor, dr. Goossens te Rolduc, attendeerde op Romeinse muurresten 'in de berg' nabij het gehucht Vlengendaal.

Recht voor u ziet u een van de locaties waar tot het midden van de twintigste eeuw mergel gewonnen werd. De fundamenten en de muren van de villa Vlengendaal bestonden uit stukken geelwitte kalksteen die in de onmiddellijke nabijheid waren gedolven. Het fundament bestond uit blokken kalksteen, die vrij onregelmatig lagen en bedekt waren met een dikke laag specie. De kalkspecie was met zand en kiezel vermengd.

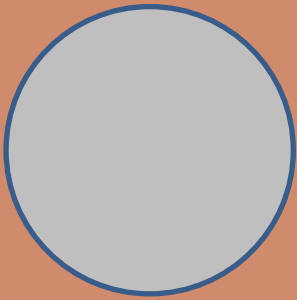
Als u naar rechts loopt en bij hoeve Vlengendaal bent gearriveerd, ziet u links voor de ingang twee grote blokken liggen. Deze stenen stammen van de villa Vlengendaal.

Voor meer informatie zie
www.DeBongard.nl
www.ViaBelgicaDigitalis.nl

Pierre Delnoy, Thermenmuseum Heerlen

In 1910 meldde de priesterstudent Adolph Vaessen van de hof Klein Vlengendaal aan zijn docent de vondst van Romeinse restanten. Er werd een onderzoek gestart, waarvoor de financiële middelen al snel ontoereikend bleken. Hierdoor moest men in 1911 de opgraving staken. Er werden nieuwe geldschieters gezocht die een tweede en uitgebreidere opgraving in 1913 mogelijk maakten. Dit was de eerste wetenschappelijk uitgevoerde opgraving door het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap (LGOG). Bij de opgraving werden de restanten van een hoofdgebouw en drie bijgebouwen blootgelegd. Het hoofdgebouw had een afmeting van 44 bij 31 meter en was opgetrokken uit geelwitte kalksteen. Deze Romeinse villa en de vondsten zijn onderzocht en zouden volgens dr. Goossens bewoning aantonen van de eerste helft van de tweede eeuw na Christus tot in de eerste jaren van de derde eeuw. Er zijn talrijke gekleurde fragmenten muurpleister gevonden in de kelder van het hypocaustum. Het pleisterwerk was afkomstig van het ingestorte bovenliggende vertrek, dat dus mooie muurschilderingen bevatte. Naar verwachting is het hele gebouwencomplex in een keer opgebouwd daar er tijdens de opgravingen geen sporen van latere uitbreiding zijn teruggevonden.

Door het gat is de plek te zien waar eens villa Vlengendaal stond.

RHCL, collectie Goossens

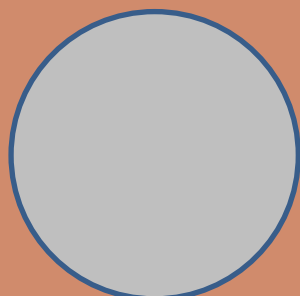
De opgravers in 1913.

Voor meer informatie zie
www.DeBongard.nl
www.ViaBelgicaDigitalis.nl

RCE, RAM 127

Tijdens het ploegen in het najaar van 2003 kwam boer Hupperetz met zijn nieuwe ploeg vast te zitten achter een grote kalksteen. Bij nader onderzoek bleek dit een askist met veel grafgiften te zijn (zie tekening). Deze askist, gemaakt van Nivelsteiner zandsteen, en de bijgiften zijn te bezichtigen in het Thermenmuseum te Heerlen. Op basis van datering van vooral de glazen voorwerpen kan het graf in het laatste kwart van de tweede eeuw of het begin van de derde eeuw gedateerd worden. In de grafkist zijn crematieresten aangetroffen, waardoor deze als askist aangemerkt kan worden. De analyse heeft geen informatie opgeleverd over het geslacht van de gecremeerde. Onderzoek heeft wel uitgewezen, dat het gaat om een persoon die is overleden op een leeftijd tussen 20 en 34 jaar. Vanwege de grafgiften wordt vermoed dat het een man was. Waarschijnlijk was het een bewoner van de villa Vlengendaal. Indicaties hiervoor zijn de korte afstand (300 m.) tussen de villa en het graf en het goede zicht vanuit villa Vlengendaal over het droogdal naar de andere helling met het graf. Of er nog een grafmonument op de grafheuvel heeft gestaan, is nu moeilijk te achterhalen. Bij proefsleuven zijn er geen andere Romeinse vondsten ontdekt.

Door het gat is de plek te zien waar de askist is opgegraven. Verderop, net voor de grens met Orsbach (Duitsland), is de locatie van villa Orsbacherweg te zien.

Ine Scholl, Heemkundevereniging De Bongard

De plek van de opgraving.

Voor meer informatie zie
www.DeBongard.nl
www.ViaBelgicaDigitalis.nl

Heemkundevereniging Simpelveld-Bocholtz

DE BONGARD

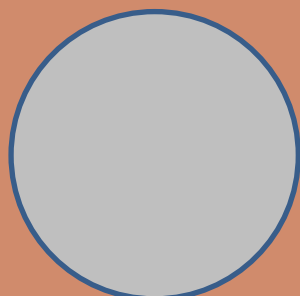
 gemeente
Simpelveld

RLM Bonn

In mei 1983 is met metaaldetectoren een grote partij Romeinse munten gevonden, die uiteindelijk uit meer dan 700 munten bestond. Het zilvergeld bestond uit zogenaamde denarii en antoniniani. De oudste is geslagen omstreeks 70 na Christus, de jongste rond 257 in Keulen. Waarschijnlijk hadden de bewoners de zilverschat begraven uit angst voor de binnenvallende Germanen in een tijd dat het vrij onrustig was aan de grenzen van het Romeinse rijk.

Over het Romeinse villacomplex Dellender-Butterweiden zijn oude bronnen bekend. Kapelaan en amateurhistoricus Jos Habets (1829-1893) meldde in 1871 scherven en stenen ter plekke te hebben gevonden. Pas ruim honderd jaar later, in 1992, werden via een internationale opgraving de bouwresten van het villacomplex bekeken (zie foto). Het grootste deel lag aan de Duitse kant, dat daar goed bewaard is gebleven door de landgraaf. Dit is de aarden wal die ter plekke de grens van het voormalige Rijk van Aken aanduidde. Aan Nederlandse zijde is nog een Romeins afvoerkanaal en een stuk van een weg richting villa Vlengendaal gevonden.

Door het gat zijn de struiken te zien op de zogenaamde landgraaf, de omwalling van de stad Aken. Hoofdzakelijk aan Duitse zijde en onder de landgraaf ligt villa Dellender.

Limburgs Dagblad 12 augustus 1992

Voor meer informatie zie
www.DeBongard.nl
www.ViaBelgicaDigitalis.nl

Heemkundevereniging Simpelveld-Bocholtz

DE BONGARD

 gemeente
Simpelveld